

Entreetoets Oefenboek (2)

Gemengde opgaven voor groep 7



Junior Einstein

© 2015 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-90-823579-8-1

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Taal | Lezen 6

Taal | Woordenschat 17

Taal | Taalverzorging 21

Rekenen | Getallen 30

Rekenen | Verhoudingen 35

Rekenen | Meten en meetkunde 38

Rekenen | Verbanden 44

Antwoorden 49

Inleiding

In dit Entreetoets Oefenboek (deel 2 van een serie) van Junior Einstein kan op een goede en verantwoorde manier geoefend worden voor de Entreetoets van het Cito.

De Entreetoets – die afgenomen wordt in groep 7 – is niet verplicht, maar de meeste scholen nemen deze wel af. Het afnamemoment mag door de scholen zelf bepaald worden. De Entreetoets is een tussentijdse toets die meet bij welke onderdelen een leerling nog extra ondersteuning nodig heeft. Daarnaast heeft deze Entreetoets een voorspellende waarde voor de centrale eindtoets van groep 8 en geeft hij al een belangrijke indicatie voor het vervolgonderwijs. Hoewel de score van de Entreetoets niet bepalend is voor het schooladvies, voelt het wel prettig om een score te halen die recht doet aan wat de leerling daadwerkelijk in huis heeft.

Alle onderwerpen die in de Entreetoets zitten, komen in dit Oefenboek uitgebreid aan bod. De vraagstelling is afgestemd op die van het Cito. De Entreetoets bestaat uit de onderdelen Taal, Rekenen en Studievaardigheden. Het onderdeel Studievaardigheden is in dit Oefenboek verweven in de onderdelen van taal en rekenen.

Onderdeel	Domein	Subdomein
Taal	Lezen	Begrijpend lezen Interpreteren Samenvatten Opzoeken
	Woordenschat	
	Schrijven	
	Taalverzorging	Spelling: • <i>werkwoorden</i> • <i>niet-werkwoorden</i> Grammatica Interpunctie
Rekenen	Getallen	
	Verhoudingen	
	Meten en meetkunde	
	Verbanden	

Onderdeel Taal

Lezen

Tijdens het leesproces wordt er betekenis gegeven aan een geschreven tekst. De lezer kan dit leesproces inzetten in verschillende situaties, bijvoorbeeld om instructies op te volgen, om zichzelf te vermaken, om nieuwe informatie te

verkrijgen, om studieteksten te onthouden of om informatie op te zoeken.

Begrijpend lezen

Bij Begrijpend lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. De lezer kan zich een goede voorstelling maken van een tekst. Daarbij kan de lezer relaties leggen tussen tekstdelen, maar ook relaties leggen tussen een tekst en de eigen kennis.

De Entreetoets biedt verschillende soorten teksten aan. Deze kunnen *informatief* (de schrijver geeft feitelijke informatie), *betogend* (de schrijver geeft naast feitelijke informatie ook zijn eigen mening en opvatting), *instructief* (de schrijver legt uit hoe je een bepaalde handeling moet verrichten) of *fictief* (de schrijver wil de lezer plezier laten beleven met een verzonnen verhaal) zijn.

De opgaven richten zich op verbanden tussen zinnen, relaties tussen tekstgedeelten en specifieke inhoud in een tekst, zoals de hoofdgedachte, het thema en het doel.

Interpreteren

Bij Interpretieren kan de lezer informatie uit een tekst in verband brengen met wat hij al weet. Denk hierbij aan het invullen van weggelaten woorden in een gatentekst.

Samenvatten

Bij Samenvatten gaat het om het begrijpen van de informatie in een tekst en het toepassen van die informatie. Wat zijn de hoofd- en bijzaken? De informatie van een tekst moet opgeslagen worden, om deze op een ander moment weer toe te passen. Bijvoorbeeld bij het maken van een proefwerk of een werkstuk. In de Entreetoets kan de tekst omgezet worden in een verkorte tekst of in een schema of tabel.

De opgaven richten zich op de bruikbaarheid van een tekst, het plaatsen van een passende titel, het in- of aanvullen van een schema of het selecteren van het meest geschikte schema dat past bij een tekst.

Opzoeken

Bij het opzoeken van informatie gaat het om het opsporen van specifieke informatie in verschillende bronnen. Denk hierbij aan het opsporen van informatie uit een krant, tv-gids, reisgids, telefoongids, woordenboek of informatie op een website. De lezer zal soms heel grondig moeten lezen, maar soms ook vooral scannend.

De opgaven richten zich op het kiezen van een geschikte informatiebron, het kiezen van de juiste ingang tot een informatiebron, het selecteren van trefwoorden en zoekvragen en het hanteren van specifieke informatiebronnen. Hoe zoek je in een woordenboek? Hoe zoek je op een website?

Woordenschat

Bij Woordenschat gaat het om het kennen van de betekenis van woorden en woordgroepen. De opgaven richten zich op de betekenis van woorden in zinnen of de betekenis van woorden op zichzelf. Ook kan gevraagd worden naar een synoniem van een gegeven woord.

Schrijven

Het onderdeel Schrijven in de Entreetoets richt zich op teksten, waarin fouten zijn gemaakt door de schrijver. Die 'fouten' zijn blijven staan. In de opgaven draait het juist om die gemaakte fouten. Het gaat hier om fouten die betrekking hebben op de inhoud of passendheid van een tekst. De schrijver geeft vage, overbodige of onvoldoende informatie, de schrijver spreekt zichzelf tegen en houdt zich niet aan de feiten, de schrijver heeft de relaties tussen en binnen de zinnen niet juist beschreven of de schrijver stemt zijn tekst niet af op de lezer, door gebruik te maken van woorden of zinnen die te gecompliceerd zijn voor de lezer.

Taalverzorging

Bij Spelling gaat het om de schrijfwijze van woorden. Deze richt zich op de werkwoorden en de niet-werkwoorden. In de opgave moet een leerling bijvoorbeeld het fout gespelde woord kunnen herkennen of juist de goed gespelde woorden.

In de Entreetoets richt de grammatica zich op de analyse van zinnen in zinsdelen en het benoemen van woordsoorten. Denk hierbij aan het onderscheiden van de hoofd- of bijzin, het herkennen van de persoonsvorm, het lijdend voorwerp, het werkwoordelijk gezegde, het voltooid deelwoord, telwoorden, lidwoorden enzovoort.

Interpunctie richt zich op het juist kunnen toepassen van de leestekens die binnen en tussen zinnen worden gebruikt. Ook komt het gebruik van hoofdletters aan bod. Wanneer plaats je een uitroepteken, een komma of vraagteken? Hoe worden de aanhalingstekens bij de directe rede geplaatst?

Onderdeel Rekenen

Getallen

Het domein Getallen richt zich op getallen, getalrelaties en het uitvoeren van de elementaire bewerkingen zoals optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen en combinaties hiervan met hele getallen, kommagetallen en breuken. Dit komt voor in opgaven met en zonder context.

Verhoudingen

Bij Verhoudingen gaat het om het inzichtelijk werken met verhoudingen, breuken, procenten en kommagetallen in opgaven met en zonder context. Ook komen de onderlinge relaties aan bod.

De opgaven richten zich op het oplossen van verhoudingsproblemen, het rekenen met schaalnotaties, verhoudingen met elkaar vergelijken (wie heeft er gelijk?), het berekenen van kortingen, winst of verlies en het omzetten van verhoudingen en procenten, procenten en kommagetallen en breuken en procenten.

Metten en meetkunde

Het onderdeel Metten en meetkunde richt zich vooral op het begrip van verschillende grootheden (lengte, oppervlakte, omtrek, gewicht, inhoud, tijd, snelheid en geld). Het aflezen van meetresultaten, het omzetten van maateenheden en de opbouw van de decimale structuur van het metriekstelsel komen aan bod.

De opgaven richten zich op het hanteren en aflezen van meetinstrumenten, het inschatten van grootte, het berekenen van de omtrek, oppervlakte en inhoud, rekenen met gewichtsmaten, het aflezen van tijden, het rekenen met de kalender, de samenhang tussen tijd en snelheid, het rekenen met geld, het herkennen van meetkundige figuren, het rekenen met ruimtelijke objecten, het interpreteren van plattegronden en bouwtekeningen en symmetrie herkennen.

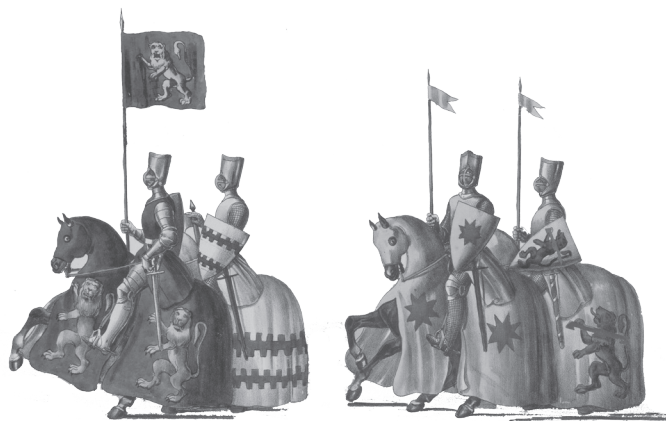
Verbanden

Bij Verbanden gaat het voornamelijk om het omgaan met tabellen, diagrammen, grafieken, legenda's en assenstelsels. De opgaven richten zich op het lezen en interpreteren van gegevens en het met elkaar in verband brengen van de gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Méér oefenen

Dit boek is een deel van een serie Oefenboeken. Alle boeken samen vormen een gedegen voorbereiding op de Entreetoets. Wil je méér oefenen dan wat de Oefenboeken je bieden, dan heeft Junior Einstein ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website www.junioreinstein.nl.

Loodzware ridders



1 Ken je de uitdrukking ‘iemand in het zadel hijsen’?
2 Nu betekent het zo iets als ‘iemand aan een goede
3 baan helpen’. In de middeleeuwen betekende het
4 precies wat er staat, een ridder helpen om op zijn
5 paard te komen. Een ridder kon dat meestal niet zelf.
6 Daar was hij namelijk veel te zwaar voor.

7 Ridders droegen een gewicht mee aan kleding en
8 wapens. Om te beginnen een maliënkolder. Dat was
9 een soort lang hemd van allemaal ijzeren ringetjes,
10 dat beschermde tegen het zwaard of de lans van de
11 tegenstander. Vooral in de vroege middeleeuwen
12 – tot het jaar 1.000 – droegen ridders zo’n ijzeren
13 jurk. Die kon wel 15 kilo wegen. Daarbij droeg de
14 ridder dan een zware helm en natuurlijk een flink
15 gewicht aan wapens. Onder de maliënkolder droeg
16 de ridder een wambuis van wol, zijde, linnen of leer.



17 Later in de riddertijd kwam er ook nog een
18 plaatharnas bij. Dat is een harnas, zoals je dat vaak
19 in plaatjes van ridders ziet. Het bestaat uit ijzeren
20 platen. Niet uit één stuk, want zou de ridder zich dan
21 niet meer kunnen bewegen en dat vecht een beetje
22 moeilijk. Een compleet plaatharnas kon wel 35 kilo
23 wegen. Met al dat gewicht kon een ridder niet meer
24 zelf op zijn paard springen. Hij moest er letterlijk op
25 gehesen worden.

26 Dat paard kreeg dus een flink gewicht op zijn rug.
27 Dat kon niet ieder paard zomaar tillen. De paarden
28 van deze ridders waren speciaal daarvoor gefokt.
29 Zelf droegen ze vaak ook nog een maliënkolder met
30 ijzeren ringetjes. Dat gewicht moesten ze dus extra
31 dragen. Niet alleen voor de paarden was het zwaar,
32 ook voor de ridders zelf. Onderzoekers hebben
33 mensen op een loopband laten lopen met zo’n zwaar
34 harnas. Met al dat gewicht bleken ze twee en een
35 half keer zoveel energie te gebruiken. Geschiedkundigen
36 denken dat dit van invloed is geweest op sommige
37 veldslagen. Ridders die te zwaar waren aangekleed,
38 werden soms verslagen door ridders met lichtere
39 kledij, ook al waren die in de minderheid.

Opgave 1

Lees: *In de...er staat* (r. 3, 4)

Wat betekent hier hetzelfde en zou de schrijver ook kunnen schrijven in plaats van: *precies wat er staat*?

- kortgezegd
- absoluut
- letterlijk
- feitelijk

Opgave 2

Weet je waarom niet?

Waar past deze zin het **best**?

- Achter: ... komen. (r. 5)
- Achter: ... zelf. (r. 5)
- Achter: ... platen. (r. 20)
- Achter: ... tillen. (r. 27)

De opgaven 1 tot en met 4 horen bij het onderstaande recept.

Viskoekjes voor 2 personen	
	Ingrediënten <ul style="list-style-type: none"> • 1 blik bonen (425 ml) • 400 gram kabeljauwfilet • 2 à 3 takjes koriander • 2 lente-uitjes, in stukjes • 3 à 4 el bloem • ¼ komkommer

Karin gaat vandaag viskoekjes maken voor 4 personen. Het recept wat ze heeft gevonden is echter voor 2 personen.

Opgave 1

Hoeveel blikken bonen moet Karin kopen?

- 1 blik
- 2 blikken
- 3 blikken
- 4 blikken

Opgave 2

Hoeveel liter moet Karin in totaal gebruiken aan bonen?

- 0,85 liter
- 0,0085 liter
- 8,5 liter
- 8.500 milliliter

Opgave 3

Hoeveelste deel van een komkommer moet Karin gebruiken?

- $\frac{1}{3}$ deel
- $\frac{1}{4}$ deel
- $\frac{1}{2}$ deel
- $\frac{2}{5}$ deel

Opgave 4

Hoeveel kilogram kabeljauwfilet moet Karin gebruiken?

- 0,8 kilogram
- 0,008 kilogram
- 8,0 kilogram
- 0,0008 kilogram

Opgave 5

Op een dag in mei deden in totaal 72 mensen rijexamen.

- 's Morgens deden er 18 mensen examen. Van deze 18 haalden 12 mensen het examen.
- 's Avonds deed de rest van de mensen examen. Van deze mensen haalden 12 mensen het examen niet.

Hoeveelste deel van de mensen deed 's avonds het examen?

- $\frac{3}{4}$ deel
- $\frac{2}{4}$ deel
- $\frac{1}{4}$ deel
- $\frac{4}{4}$ deel

Opgave 6

Voor hoeveel dagen zijn er genoeg pillen?

Recept		
	Voor:	Maaïke
	Inhoud:	60 pillen
	Gebruik:	2 x per dag $\frac{1}{4}$ pil

- 60 dagen
- 120 dagen
- 240 dagen
- 30 dagen

Opgave 7

Op een school zitten 1.200 leerlingen. $\frac{1}{3}$ deel eet een appel bij de lunch.

Hoeveel leerlingen eten een appel?

- 200 leerlingen
- 400 leerlingen
- 450 leerlingen
- 300 leerlingen

Taal | Lezen

'Schattige' beertjes

1. De vierde alinea
2. Panda's zijn niet zo lief als ze eruitzien.
3. In de vierde alinea
4. De derde alinea
5. panda's
6. Verderop
7. De schrijver geeft zijn mening.
8. vast al
9. aaien
10. jagen
11. Aan de hoektanden
12. Vervangen door: met
13. Eenzaam
14. helemaal
15. Vervangen door: kunt bekijken
16. Vervangen door: en
17. babypandaatje

Schone energie

1. verwarmt
2. stijgt op
3. zon, wind en water
4. fossiele brandstoffen
5. Een ander nadeel
6. schone energie
7. Met de energie

Loodzware ridders

1. letterlijk
2. Achter: ... zelf. (r. 5)
3. Voor: gewicht (r. 7)
4. Van ijzeren ringetjes
5. ijzeren jurk
6. Vervangen door: op
7. Plaatsen achter: want (r. 20)
8. Het woog maximaal 35 kilo.
9. Voor hun draagkracht
10. Uitrusting
11. Bij: Niet... (r. 31)
12. De komma achter 'staat' vervangen door een dubbele punt. (r.4)
13. Steeds zwaarder harnas
14. met ijzeren ringetjes
15. Veldslagen zijn waarschijnlijk soms verloren door ridders die te zwaar waren aangekleed.

Ruimtevaart naar Mars

1. Het is de planeet die het dichtst bij de aarde staat.
2. Dat een reis naar Mars geen kleinigheid is
3. Je hebt een raket nodig om terug te komen.
4. Lastig om heen en terug te reizen
5. Mars als kolonie
6. Mensen laten terugkeren of laten blijven op Mars

Opzoeken

1. Bij D
2. Tussen 'kaken' en 'kaki'
3. Betekenis 2
4. Op www.planjeroute.nl: Maak je eigen route via fietsknooppunten, het fietsroutenetwerk door België en Nederland.
5. Veerdiensten + Vlieland
6. C: Regels en afspraken
7. Tussen de pagina's 32 tot en met 35

Taal | Woordenschat

Wat betekent het dikgedrukte woord in de zin?

1. de diepte van inkepingen in de banden
2. zorgen voor
3. een afbeelding van een persoon met zijn / haar gezicht in beeld
4. geschiktheid om iets te doen
5. gezichtsvermogen
6. een medisch apparaat voor te vroeg geboren baby's
7. aandeel, inbreng
8. intact
9. verslaggeving
10. apart, bijzonder

Wat betekent het dikgedrukte woord?

1. apart, bijzonder
2. nauwgezet
3. licentie
4. groep mensen met een bepaald doel of belang
5. iemand die erg begaafd of slim is
6. toneelstuk, treurspel
7. afpersing
8. niet echt, denkbeeldig
9. muntje, speelgeld
10. verwoesting, puinhoop